

Forfatter: Larsen, Karl

Titel: Udrag fra Krig Kultur og Danmarks

Citation: Larsen, Karl: "Krig, Kultur og Danmark", i Larsen, Karl: *Krig, Kultur og Danmark*, Gyldendalske Boghandel, Nordisk Forlag, 1916, s. 41. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-larsenk_17-shoot-idm140615732290128/facsimile.pdf (tilgået 16. oktober 2021)

Anvendt udgave: Krig, Kultur og Danmark

delbar Følelse og overfladisk Betragtning stirrer sig saa ganske blind, kun er Krigens sørgelige *Følgevirkninger*.

Spørgsmaalet bliver, kulturelt set, dette, om *hvad der vindes gennem Krig*, opvejer hvad der lægges øde — eller allerdybest, om *Krig overhovedet kan undgaas*, som Menneskets Natur nu engang i Løbet af Titusinde Aar har vist sig at være med sine smaalige og ophøjede Egenskaber.

Til Bedømmelse af hvad der *ikke* — til Trods for de talrigste Anstrengelser — var bleven vundet under *Freden*, men hvad *Krig* derimod havde ført igennem, ejede Tyskerne et stort Materiale, der naaede lige op til Dagen.

I Løbet af det nittende Aarhundrede havde de paa vidunderligt mangfoldig Maade taget Del i de udvortes og indvortes Krige, der havde bragt den store Nyorientering i *al* vestlig Kultur, og de friede med Blod og Jern deres Fædreland ud af det „Goetheske Tyskland“s kraftspildende Smaastatsvæsen og spidsborgerlige Provinsialisme, som ganske manglede det, Englænderen Professor *J. A. Cramb* lige før Verdenskrigen tilkendte England og det moderne Tyskland: „the genius for empire, that power in a race which, like genius in the artist, must express itself or destroy its possessor“.

Tyskerne var klare over, hvor meget disse Resultater havde kostet. De behøvede ikke at tænke længere tilbage end til de Tusinder af Døde og Lemlæstede, som Krigen 1870—71 havde bragt dem,